

Posudek oponenta diplomové práce.

Jméno diplomanta: **Jakub DIENSTBIER**

Téma a rozsah práce: **Role ústavních orgánů při zajišťování bezpečnosti státu; 88 stran (73 stran textu)**

Datum odevzdání práce: **duben 2018**

Aktuálnost (novost) tématu:

Zvolené téma považuji za vysoce aktuální, ne snad z důvodu jeho bezprostřední využitelnosti v každodenní aplikaci práva, ale z hlediska „pravidel“ pro řešení mimořádných (krizových) situací, které, pokud by nastaly, by s vysokou mírou pravděpodobnosti neumožnily formulaci pravidel „ad hoc“. Navíc čl. 1 úst. zákona o bezpečnosti ČR výslovně stanoví, že *„zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu.“* Je tedy nanejvýš potřebné, aby v předpisech ústavního pořádku ČR byl nastaven takový režim, aby mohla být tato základní povinnost státu činností vrcholných ústavních orgánů naplněna. Ústava ČR, tak jak byla v roce 1992 přijata, snad nebyla špatná v tom, co v ní bylo, ale nebyla dobrá v tom, co v ní nebylo. A nebyl v ní právě návod na řešení nestandardních, mimořádných až krizových situací. Ústavní zákon o bezpečnosti ČR v roce 1998 zčásti mezeru zaplnil, ale domnívám se, že jen zčásti, protože i on předpokládá udržení státu a jeho ústavního mechanismu v podstatě ve stejné podobě, jako v době, kdy žádná nestandardní, mimořádná až krizová situace nenastala. Považuji proto za navýsost důležité stávající právní stav zmapovat, analyzovat, vyvodit z něho odpovídající závěry a ty promítnout až do případných návrhů de constitutione ferenda.

Náročnost tématu:

Zvolené téma je na jedné straně náročné v tom, že neexistuje ucelená literatura, která by autorovi mohla být návodem, jak zvolené téma uchopit, jak ho zpracovat. Struktura práce je autorovou licencí a dle mého přesvědčení licencí velmi zdařilou. Autor si musel v první řadě uvědomit, jak chce zvolené téma zpracovat, poté načíst příslušnou literaturu a právní předpisy, a poté sestavit práci.

Při hodnocení náročnosti práce je třeba též konstatovat fakt, že se „nejedná o právo všedního dne“ a že autorovy úvahy a závěry nelze zkonfrontovat ani se soudní judikaturou ani s každodenní realitou. Autorovy úvahy a závěry se zčásti pohybují ve virtuálním světě, z něhož ovšem k reálnému světu nemusí být nijak daleko. A pak by mohlo být pozdě.

Kriteria hodnocení práce:

Práce splňuje požadavky na tento druh prací kladených jak po formální (rozsah a způsob zpracování) tak po obsahové stránce. Diplomant prokázal, a to na velmi vysoké úrovni, schopnost samostatně sebrat, utřídit a přehledně a srozumitelně zpracovat dané téma. Prokázal schopnost práce s fakty - literaturou a prameny. Práce má „velkou hloubku“, je analytická, přehledná, faktografická s vlastními názory a závěry diplomanta.

Způsobem zpracování se autor drží vymezeného tématu. Práce má logickou strukturu. Vedle úvodu a závěru je rozdělena do tří základních částí (1. Prezident republiky, 2. Vláda a Parlament, 3. Zvláštní ústavní orgány). Jednotlivé části jsou dále vnitřně strukturovány. Nadstandardní je rozsah literatury a pramenů, vysoce nadstandardní je poznámkový aparát, který mnohdy vytváří až „druhý rozměr textu“.

Hodnota práce je založena na sebrání faktů na dané téma, na jejich kritickém zhodnocení a na vyvození závěrů. Práce je napsána "čtivě", přehledně, s odpovídající úrovní jazykového (z hlediska vyjadřovacích schopností i gramatiky), stylistického i grafického zpracování.

Další vyjádření k práci:

Práce neobsahuje žádnou závažnější faktografickou chybu nebo opomenutí, které by podstatným způsobem zkreslily pojetí zkoumaného tématu. Je ale v podstatě samozřejmé, že oponent se ne vždy musí věcně shodnout s autorovými závěry.

Celkově – pojetím i obsahem – považuji práci za výrazně nadstandardní, které rozhodně může být východiskem pro případné další využití.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při ústní obhajobě by se J. Dienstbier mohl vyslovit jednak k vázanosti ústavních orgánů ČR při zajišťování bezpečnosti státu mezinárodními závazky ČR a jednak k postavení zpravodajských služeb při zajišťování bezpečnosti ČR (samostatné, podléhají Parlamentním komorám, prezidentovi, vládě ...).

Doporučení práce k obhajobě:

Práce splňuje požadavky diplomové práce jak po stránce obsahové, svým rozsahem tak i po stránce jejích náležitostí. Zpracování práce považuji za výrazně nadstandardní. Proto ji **doporučuji** k ústní obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň:

Celková klasifikace je odvislá od ústní obhajoby práce; vlastní odevzdanou práci hodnotím po obsahové stránce jako výbornou.

V Praze dne 11. 6. 2019

JUDr. Jiří Hřebejk, Ph.D.

Posudek oponenta diplomové práce.

Jméno diplomanta: **Jakub DIENSTBIER**

Téma a rozsah práce: **Role ústavních orgánů při zajišťování bezpečnosti státu; 88 stran (73 stran textu)**

Datum odevzdání práce: **duben 2018**

Aktuálnost (novost) tématu:

Zvolené téma považuji za vysoce aktuální, ne snad z důvodu jeho bezprostřední využitelnosti v každodenní aplikaci práva, ale z hlediska „pravidel“ pro řešení mimořádných (krizových) situací, které, pokud by nastaly, by s vysokou mírou pravděpodobnosti neumožnily formulaci pravidel „ad hoc“. Navíc čl. 1 úst. zákona o bezpečnosti ČR výslovně stanoví, že *„zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu.“* Je tedy nanejvýš potřebné, aby v předpisech ústavního pořádku ČR byl nastaven takový režim, aby mohla být tato základní povinnost státu činností vrcholných ústavních orgánů naplněna. Ústava ČR, tak jak byla v roce 1992 přijata, snad nebyla špatná v tom, co v ní bylo, ale nebyla dobrá v tom, co v ní nebylo. A nebyl v ní právě návod na řešení nestandardních, mimořádných až krizových situací. Ústavní zákon o bezpečnosti ČR v roce 1998 zčásti mezeru zaplnil, ale domnívám se, že jen zčásti, protože i on předpokládá udržení státu a jeho ústavního mechanismu v podstatě ve stejné podobě, jako v době, kdy žádná nestandardní, mimořádná až krizová situace nenastala. Považuji proto za navýsost důležité stávající právní stav zmapovat, analyzovat, vyvodit z něho odpovídající závěry a ty promítnout až do případných návrhů de constitutione ferenda.

Náročnost tématu:

Zvolené téma je na jedné straně náročné v tom, že neexistuje ucelená literatura, která by autorovi mohla být návodem, jak zvolené téma uchopit, jak ho zpracovat. Struktura práce je autorovou licencí a dle mého přesvědčení licencí velmi zdařilou. Autor si musel v první řadě uvědomit, jak chce zvolené téma zpracovat, poté načíst příslušnou literaturu a právní předpisy, a poté sestavit práci.

Při hodnocení náročnosti práce je třeba též konstatovat fakt, že se „nejedná o právo všedního dne“ a že autorovy úvahy a závěry nelze zkonfrontovat ani se soudní judikaturou ani s každodenní realitou. Autorovy úvahy a závěry se zčásti pohybují ve virtuálním světě, z něhož ovšem k reálnému světu nemusí být nijak daleko. A pak by mohlo být pozdě.

Kriteria hodnocení práce:

Práce splňuje požadavky na tento druh prací kladených jak po formální (rozsah a způsob zpracování) tak po obsahové stránce. Diplomant prokázal, a to na velmi vysoké úrovni, schopnost samostatně sebrat, utřídit a přehledně a srozumitelně zpracovat dané téma. Prokázal schopnost práce s fakty - literaturou a prameny. Práce má „velkou hloubku“, je analytická, přehledná, faktografická s vlastními názory a závěry diplomanta.

Způsobem zpracování se autor drží vymezeného tématu. Práce má logickou strukturu. Vedle úvodu a závěru je rozdělena do tří základních částí (1. Prezident republiky, 2. Vláda a Parlament, 3. Zvláštní ústavní orgány). Jednotlivé části jsou dále vnitřně strukturovány. Nadstandardní je rozsah literatury a pramenů, vysoce nadstandardní je poznámkový aparát, který mnohdy vytváří až „druhý rozměr textu“.

Hodnota práce je založena na sebrání faktů na dané téma, na jejich kritickém zhodnocení a na vyvození závěrů. Práce je napsána "čtivě", přehledně, s odpovídající úrovní jazykového (z hlediska vyjadřovacích schopností i gramatiky), stylistického i grafického zpracování.

Další vyjádření k práci:

Práce neobsahuje žádnou závažnější faktografickou chybu nebo opomenutí, které by podstatným způsobem zkreslily pojetí zkoumaného tématu. Je ale v podstatě samozřejmé, že oponent se ne vždy musí věcně shodnout s autorovými závěry.

Celkově – pojetím i obsahem – považuji práci za výrazně nadstandardní, které rozhodně může být východiskem pro případné další využití.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při ústní obhajobě by se J. Dienstbier mohl vyslovit jednak k vázanosti ústavních orgánů ČR při zajišťování bezpečnosti státu mezinárodními závazky ČR a jednak k postavení zpravodajských služeb při zajišťování bezpečnosti ČR (samostatné, podléhají Parlamentním komorám, prezidentovi, vládě ...).

Doporučení práce k obhajobě:

Práce splňuje požadavky diplomové práce jak po stránce obsahové, svým rozsahem tak i po stránce jejích náležitostí. Zpracování práce považuji za výrazně nadstandardní. Proto ji **doporučuji** k ústní obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň:

Celková klasifikace je odvislá od ústní obhajoby práce; vlastní odevzdanou práci hodnotím po obsahové stránce jako výbornou.

V Praze dne 11. 6. 2019

JUDr. Jiří Hřebejk, Ph.D.